

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

Sprawozdanie z działalności Komisji Przewodnickiej ZG PTTK w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku

A. Sprawy osobowe

Komisja Przewodnicka ZG PTTK działała w składzie:

- 1) Swietłana Koniuszewska przewodnicząca
- 2) Tomasz Simiński-Stanny wiceprzewodniczący
- 3) Zdzisław Kryściak wiceprzewodniczący
- 4) Artur Kowalczyk wiceprzewodniczący
- 5) Joanna Lipińska sekretarz
- 6) Zbigniew Pawlik członek
- 7) Andrzej Sproch członek
- 8) Marcin Szumny członek
- 9) Andrzej Talarek członek

Opiekunem Komisji z ramienia Zarządu Głównego PTTK jest kol. Marian Jurak, a z ramienia Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK – kol. Dariusz Kuźelewski.

B. Zebrania Komisji

W 2020 roku odbyło się 5 zebrań Komisji Przewodnickiej ZG PTTK XIX kadencji:

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

DATA	MIEJSCE	FREKWENCJA	TEMATYKA/PROJEKTY UCHWAŁ
09.02.2020 r.	Warszawa	89%	Przedstawienie działań oraz efektów pracy zespołu roboczego (przewodnictwo miejskie i terenowe) nad projektem „Kwalifikacje rynkowe - nieuregulowane przepisami prawa”. Przedstawienie działań oraz efektów pracy zespołu roboczego (przewodnictwo górskie) nad projektem „Kwalifikacje uregulowane – nowy model kwalifikacji w przewodnictwie górskim”.
10.05.2020 r.	on-line	100%	Sprawy przewodnickie w okresie pandemii. Realizacja wniosków z XII KKPT.
31.05.2020 r.	on-line	89%	„Przedstawienie działań oraz efektów pracy zespołu roboczego (przewodnictwo miejskie i terenowe) nad projektem „Kwalifikacje rynkowe - nieuregulowane przepisami prawa”. Przedstawienie działań oraz efektów pracy zespołu roboczego (przewodnictwo górskie) nad projektem „Kwalifikacje uregulowane – nowy model kwalifikacji w przewodnictwie górskim”.
02.10.2020 r.	on-line	89%	Analiza Uchwały nr 55/XVIII/2014 Zarządu Głównego PTTK z 27 lutego 2014 r. – w jakich punktach potrzebne są zmiany? Omówienie współpracy z Krajowym Samorządem Przewodnickim (KSPT PTTK).

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

18.12.2020 r.	on-line	100%	Kwalifikacja przewodnika terenowego i miejskiego – co z dalszą pracą zespołu opisującego kwalifikację rynkową (opracowanie scenariusza walidacji i procedury walidacji Instytucji Certyfikującej)? Informacja dotycząca pracy zespołu ekspertów opisującego kwalifikacje przewodnika górskiego (beskidzki i sudecki). Inwentaryzacja Kół i Klubów Przewodnickich PTTK
---------------	---------	------	---

W posiedzeniach. uczestniczyli także zaproszeni goście: w dniu 9 lutego 2020 r. wiceprezes ZG PTTK- kol. Marian Jurak, w dniu 10 maja 2020 r. prezes GKR - kol. Dariusz Kuźelewski, w dniu 18 grudnia 2020 r wiceprezes ZG PTTK- kol. Marian Jurak oraz prezes GKR - kol. Dariusz Kuźelewski. Na zebraniu Komisji Przewodnickiej ZG PTTK w dniu 10.05.2020 r. była obecna również p. Katarzyna Jurojć – pracownik działu programowego Biura ZG PTTK.

W roku 2020 Komisja Przewodnicka ZG PTTK nie została zaproszona do pracy w specjalistycznych podkomisjach, zespołach i radach powoływanych przez Krajowy Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK.

W roku 2020 nie odbyły się wspólne posiedzenia KSPT i KP ZG PTTK (brak informacji o posiedzeniach KSPT PTTK).

Nie zostały zgłoszone ewentualne problemów środowiska przewodnickiego, inicjatyw oraz pomysłów przez KSPT PTTK.

C. Kadra programowa: szkolenia, kursy

Przesyłane przez jednostki organizacyjne PTTK informacje o szkoleniach i kursach ogólnodostępnych zamieszczane są na stronie internetowej, natomiast staraniem Komisji na imprezach centralnych prowadzone są wykłady szkoleniowe dla przewodników (w 2020 r. z powodu pandemii odbyło się jedynie X Ogólnopolskie Forum Przewodników Turystycznych).

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

D. Instruktorzy Przewodnictwa PTTK

Organizacja kursu dla kandydatów na Instruktorów Przewodnictwa PTTK w 2020 r. nie była przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK przewidziana.

Weryfikacja legitymacji Instruktorów Przewodnictwa PTTK i przedłużanie uprawnień: w okresie sprawozdawczym przedłużono uprawnienia 28 przewodnikom i wydano 3 duplikaty legitymacji Instruktora Przewodnictwa PTTK.

Na bieżąco dokonywano uaktualnienia danych Instruktorów Przewodnictwa PTTK na stronie internetowej.

Kapituła Odznaki „Zasłużony Przewodnik PTTK” w okresie sprawozdawczym rozpatrzyła 13 wniosków, przyznała 10 odznak „Zasłużony Przewodnik PTTK”.

E. Imprezy centralne:

- X Ogólnopolskie Forum Przewodników Turystycznych pod hasłem „Przewodnik w wielkim mieście” 7-9 lutego 2020 r. Warszawa. Organizatorzy: Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK woj. mazowieckiego, Warszawski Oddział Przewodników PTTK, Studenckie Koło Przewodników Turystycznych przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie, Komisja Przewodnicka ZG PTTK, uczestnicy: 130 osób.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK pozytywnie zaopiniowała wniosek o dofinansowanie ww. imprezy i Warszawski Oddział Przewodników PTTK, wnioskujący o dofinansowanie, otrzymał je.

Pozostałe imprezy centralne zostały przygotowane, lecz odwołane z powodu pandemii:

- VII Ogólnopolski Konkurs o tytuł „Przewodnik-Krasomówca” – Pszczyzna 27-29.03.2020 r.;
- XXIV Ogólnopolski Złot Nizinny w Kaliszu 24-26.04 2020 r.;
- XXXVIII Rajd Górski Przewodników PTTK „Huculszczyzna” 26 – 30 sierpnia 2020 r.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

Oddział PTTK im. Zygmunta Kwiatkowskiego w Golubiu-Dobrzyniu odwołał również XLIX Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Przewodników Turystycznych w Golubiu-Dobrzyniu.

F. Wydawnictwa, strona www:

W okresie sprawozdawczym nie ukazało się żadne wydawnictwo.

Aktualne informacje zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej: przewodnicy.pttk.pl i na profilu Fb.

Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania zawiera wykaz działań podejmowanych na profilu facebookowym Komisji.

G. Uchwały i wnioski XII KKPT:

Komisja zrealizowała możliwe do realizacji uchwały i wnioski XII KKPT.

H. Inne:

1. Działania Komisji dotyczące doprowadzenia do zmian w Uchwale nr 55/XVIII/2014 Zarządu Głównego PTTK z 27 lutego 2014 r. w sprawie Regulaminu szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK, w tym sposobu przedłużania ważności legitymacji przewodników PTTK zakończyły się na ten moment przyjęciem przez ZG PTTK Uchwały nr 164/XIX/2020 z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie zmian w Regulaminie szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK. Przyjęte przez ZG PTTK zmiany dotyczą: przeprowadzania

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

egzaminów dla kandydatów na przewodników bez limitu egzaminowanych osób oraz przedłużenia uprawnień przewodnickich nie dłużej niż do 2025 r.

W ślad za uchwałą wydane zostało również Zarządzenie nr 3/2020 Sekretarza Generalnego ZG PTTK z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie zasad przedłużania legitymacji-identyfikatora przewodnika. ZG PTTK nie rozpatrywał pozostałych, proponowanych przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK zmian w Uchwale nr 55/XVIII/2014 ze względu na będące w planach certyfikowanie przewodników turystycznych.

2. Zintegrowany System Kwalifikacji, kwalifikacje rynkowe.

Opracowanie kwalifikacji przewodnika turystycznego (miejskiego i terenowego) przebiegało w 2020 r. podczas szkoleń zorganizowanych przez IBE Opracowaniem powyższym zajął się zespół w składzie: S. Koniuszewska, Z. Kryściak, J. Lipińska, Z. Pawlik, M. Szumny M. Serafin, M. Tysler, A. Stalmach.

Spotkania zespołu odbyły się w dniach: 17 stycznia 2020 r.,

30-31 stycznia 2020 r.,

02-03 marca 2020 r.

Następnie pracownicy IBE nanieśli swoje uwagi, które zostały omówione i rozpatrzone podczas wideokonferencji w dniu 3 kwietnia 2020 r.

Gotowy materiał przekazany został Prezydium ZG PTTK, które dnia 7 maja 2020 r. zatwierdziło opis kwalifikacji rynkowej efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji przewodnik miejski i terenowy Uchwałą nr 98/XIX/2020.

Następnie opis kwalifikacji przekazany został do Ministerstwa Rozwoju, które skierowało go do konsultacji społecznych. Wszelkie uwagi po konsultacjach zostały przekazane do ZG PTTK i ww. zespołu. W dniu 29 października 2020 r. podczas wideokonferencji z pracownikami IBE omówione zostały uwagi, naniesiono zmiany w treści opisu kwalifikacji i przekazano do Biura ZG PTTK. Opis kwalifikacji ponownie przekazano do Ministerstwa w celu dalszego procedowania.

3. Zintegrowany System Kwalifikacji, kwalifikacje regulowane.

Opracowanie kwalifikacji przewodnika górskiego poprzedziło spotkanie w dniu 21 lutego 2020 r. w Krakowie środowiska przewodników górskich z p. Andrzejem Gut-Mostowym - Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Rozwoju, którego celem była

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

dyskusja na temat funkcjonowania systemu przewodnictwa górskiego w Polsce. Środowisko przewodników górskich PTTK na spotkaniu reprezentowali: Swiętłana Koniuszewska, Artur Kowalczyk oraz Andrzej Sproch.

IBE ogłosił konkurs w celu powołania ekspertów do zespołu opisującego kwalifikację przewodnika górskiego (beskidzkiego i sudeckiego). Do konkursu przystąpili m.in. przewodnicy PTTK. Utworzony został 6-osobowy zespół ekspertów, w którym znalazło się 5 przewodników PTTK. Opis kwalifikacji ukończony został 24 listopada 2020 r. Od 28 listopada 2020 r. przeprowadzono konsultacje w PTTK. Materiały wysłane zostały do samorządów przewodnickich PTTK w województwach: dolnośląskim, śląskim, małopolskim oraz podkarpackim. Opinie (wypełnionej ankiety) nie przesłał samorząd przewodnicki województwa małopolskiego.

4. W związku z uszczupleniem składów Wojewódzkich Komisji Egzaminacyjnych w województwie małopolskim oraz warmińsko-mazurskim wystąpiono do Komisji Przewodnickiej ZG PTTK z wnioskami o powołanie nowych członków ww. komisji, których kandydatury zaopiniowane zostały pozytywnie przez środowiska przewodnickie w ww. województwach.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK przekazała wnioski do Prezydium ZG PTTK, zgodnie z procedurą, Prezydium ZG PTTK w dniu 13 stycznia 2021 r. podjęło zaś Uchwałę nr 132/XIX/2021 oraz Uchwałę nr 133/XIX/2021 w sprawie uzupełnienia składu przedmiotowych komisji.

5. Działania Komisji Przewodnickiej ZG PTTK w związku z pandemią.

W dniu 18 marca 2020 r. kol. Swiętłana Koniuszewska skierowała do wojewódzkich samorządów przewodników PTTK list zawierający propozycje pozwalające na zachowanie miejsc pracy przewodników i zminimalizowanie skutków pandemii. Zwróciła się też z prośbą o współpracę w tej sprawie samorządów przewodnickich z władzami lokalnymi.

W dniu 25 marca 2020 r. odbyła się wideokonferencja z p. Andrzejem Gut-Mostowym - Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Rozwoju, której celem było omówienie sytuacji przewodników turystycznych i pilotów wycieczek w świetle epidemii koronawirusa w Polsce oraz możliwości ewentualnej pomocy. Środowisko przewodników PTTK na konferencji reprezentowała kol. S. Koniuszewska. W kolejnych konferencjach z p. Andrzejem Gut-Mostowym środowisko PTTK reprezentował kol. J. Kapłon – Prezes ZG PTTK. Materiały, które wykorzystywane były podczas konferencji przygotowała kol. S. Koniuszewska.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

Na stronie internetowej i stronie Fb zamieszczane były aktualne informacje o działaniach pomocowych, propagowaliśmy wirtualne spacerzy przygotowane przez przewodników z całej Polski oraz działania charytatywne (szczegóły w zał. nr 1).

6. Komisja Przewodnicka ZG PTTK zajęła się w 2020 r. weryfikacją oraz uaktualnieniem danych kół i klubów przewodnickich PTTK. Na podstawie danych dotyczących kół i klubów przewodnickich, zawartych w sprawozdaniach poszczególnych Oddziałów PTTK za 2019 r. oraz ankiet wypełnianych przez prezesów kół i klubów przewodnickich udało się uaktualnić dane niemal wszystkich kół i klubów przewodnickich wykazanych w sprawozdaniach Oddziałów PTTK. Niestety w kilkunastu przypadkach nie udało się tego dokonać ze względu na brak odpowiedzi ze strony prezesów kół/klubów, mimo wielokrotnych próśb o kontakt, czy wypełnienie ankiety.
7. Komisja Przewodnicka ZG PTTK odpowiedziała na liczne e-mailowe zapytania koleżanek i kolegów dotyczące głównie przedłużenia ważności legitymacji-identyfikatorów przewodników PTTK, przedłużenia uprawnień Instruktorów Przewodnictwa PTTK.
8. Utrzymanie dyscypliny budżetowej.

I. Oceny i uwagi

1. Komisja Przewodnicka ZG PTTK zaznacza, że w Sprawozdaniu z działalności Komisji Przewodnickiej ZG PTTK w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku podniesione zostały kwestie, które nie zostały rozstrzygnięte do dzisiaj:
  - 1) Komisja Przewodnicka ZG PTTK zwracała się do Sekretarza Generalnego PTTK, zgodnie ze wskazaną drogą służbową, m.in. w sprawie ustalenia kiedy ZG PTTK lub Prezydium ZG PTTK zatwierdziło zmiany do Uchwały ZG PTTK nr 120/XV/2004 z dnia 27 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia honorowej odznaki „Zasłużony przewodnik PTTK” (pismo z dnia 30.01.2019 r., mail z dnia 14.11.2019 r.). Projekt zmian zaproponowany został przez KP ZG PTTK poprzedniej kadencji w listopadzie 2014 r. Na stronie ZG PTTK wśród opublikowanych uchwał brak informacji na ten temat.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, e-mail: komisjaprzewodnicka@pttk.pl

Na powyższe pisma Komisja odpowiedzi nie otrzymała.

- 2) Komisja Przewodnicka ZG PTTK podkreśla, że w Protokole z kontroli Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, przeprowadzonej w dniach 1.12.2018 r., 15.02.2019 r., 31.07.2019 roku przez Główną Komisję Rewizyjną PTTK znajduje się zalecenie dla ZG PTTK: Należy pilnie wyjaśnić kwestię nowelizacji regulaminu odznaki „Zasłużony Przewodnik PTTK”. Brak informacji w tej sprawie utrudnia pracę Kapituły przyznającej to odznaczenie.
2. Uchwała nr 55/XVIII/2014 Zarządu Głównego PTTK z 27 lutego 2014 r. w sprawie Regulaminu szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK wymaga nowelizacji zarówno ze względu na konieczność dostosowania szkolenia i egzaminowania do wymogów opisanych w kwalifikacji przewodnika turystycznego (miejskiego i terenowego), jak i ze względu na zgłoszone postulaty środowiska przewodnickiego.
3. Komisja Przewodnicka ZG PTTK wyraża zaniepokojenie brakiem decyzji Prezydium ZG PTTK w sprawie nadawania kwalifikacji (certyfikacji) tj. opisu walidacji, a przede wszystkim dotychczasowym brakiem wyboru Instytucji Certyfikującej.

Joanna Lipińska
-/-
sekretarz KP ZG PTTK

Swiętłana Koniuszewska
-/-
Przewodnicząca KP ZG PTTK

Warszawa, dnia 15 marca 2021 r.